

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น
วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๖๒๖

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ยืนต้น

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ยืนต้น

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมด ๗๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๖๖๐,๖๔๙.๑๑ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด ๗๖ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๕,๓๑๐,๐๐๗.๗๔ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด ๗๐ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๔,๕๙๓,๖๒๐.๖๗ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกกาแฟทั้งหมด ๖๘ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๗๑,๖๕๓.๙๖ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้นที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมะพร้าว

๒.๑.๑ หนอนหัวดำ พื้นที่ระบาด ๒๑ จังหวัด จำนวน ๖,๔๙๙.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๕๓.๕๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖,๓๔๖.๐๐ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๓,๘๒๔.๐๐ ไร่	(๕๘.๘๔%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๒,๖๓๐.๕๐ ไร่	(๔๐.๔๗%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๔๕.๐๐ ไร่	(๐.๖๙%)

๒.๑.๒ แมลงดำหนาม พื้นที่ระบาด ๒๑ จังหวัด จำนวน ๑๒,๐๖๗.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒๖๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๑,๘๐๗.๕๐ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๕,๑๓๘.๕๐ ไร่	(๔๒.๕๘%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๖,๘๘๘.๐๐ ไร่	(๕๗.๐๘%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๔๑.๐๐ ไร่	(๐.๓๔%)

๒.๑.๓ ดิวแตร พื้นที่ระบาด ๑๙ จังหวัด จำนวน ๕,๑๕๔.๔๑ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๔๐๗.๒๓ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๔,๗๔๗.๑๘ ไร่)

๒.๑.๔ ดิวจวง พื้นที่ระบาด ๑๒ จังหวัด จำนวน ๑,๒๑๙.๖๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๔๗๑.๑๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๔๘.๕๕ ไร่)

๒.๑.๕ ไรสีขามะพร้าว พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๑,๐๒๐.๑๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๓๓๙ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖๘๑.๑๐ ไร่)

๒.๑.๖ หนอนกินใบมะพร้าว พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๑๕๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๕๐.๐๐ ไร่)

๒.๒ ศัตรูปาล์มน้ำมัน

๒.๒.๑ ดิวแตร พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๖๔๘.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๘๐๗.๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๔๕๕.๕๐ ไร่)

๒.๒.๒ โรคลำต้นเน่า พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๑๖๙.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๖๗.๐๐ ไร่)

๒.๓ ศัตรูยางพารา

๒.๓.๑ โรครากขาว พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๑๐๓.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๑๕.๒๕ ไร่)

๒.๓.๒ โรคใบร่วงยางพาราชนิดใหม่ พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๓๗๕,๐๘๘.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๔๔,๙๐๙.๕๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓๓๙,๘๓๑.๒๕ ไร่)

๒.๓.๓ โรคใบร่วง พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๑,๘๓๕.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๖๕๕.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒,๔๙๐.๐๐ ไร่)

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมะพร้าว

๓.๑.๑ ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำ และหนอนกินใบมะพร้าว ทำลายไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ และทำความสะอาดสวนมะพร้าวอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๒ ปลอ่ยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) อย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ผลิตขยายแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อใช้ควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าวในพื้นที่

๓.๑.๔ ปลอ่ยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามมะพร้าวในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) อย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๕ ใช้กำดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรด และด้วงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกล่องโดยใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงแรด และด้วงวงในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๑.๖ ไรสีขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในขั้วผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าไรไม่สามารถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ ๑ สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่ไรสีขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

๓.๒ การควบคุมศัตรูปาล์มน้ำมัน

๓.๒.๑ ใช้กำดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย

๓.๒.๒ ทำกล่องโดยใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) โดยขอรับการสนับสนุนเชื้อราเมตตาไรเซียมจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๒.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าของปาล์มน้ำมัน เพื่อควบคุมการระบาดไม่ให้ลุกลามไปยังต้นอื่น ๆ

๓.๓ การควบคุมศัตรูยางพารา

๓.๓.๑ ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากขาว โรคใบร่วงยางพาราชนิดใหม่ และโรคใบร่วงยางพาราที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพาราแก่เกษตรกรรับรู้อย่างต่อเนื่อง

๓.๓.๒ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง ๓๐ เซนติเมตร ลึก ๖๐ เซนติเมตร ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ ๒ ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงกับแถวถัดไปทั้งสองข้าง เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก ซึ่งจะขุดลอกคูทุกปี

๓.๓.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ฉีดพ่นบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาว โรคใบร่วงยางพาราชนิดใหม่ และโรคใบร่วงยางพารา

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น ในช่วงระหว่างวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน - ๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

ภาคเหนือ

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ตั๊กแตน และหนอนกินจิ้ง
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ ตั๊กแตน หนอน โรคลำต้นเน่า และโรคทะลายเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคราแป้ง และโรคราแป้ง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ตั๊กแตน และหนอนกินจิ้งมะพร้าว
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง ตั๊กแตน หนอน โรคลำต้นเน่า และโรคทะลายเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคใบร่วง โรคใบจุดตากบ และโรคเส้นดำ

ภาคกลาง และภาคตะวันตก

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ตั๊กแตน ตั๊กแตน และไรสีขามะพร้าว
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ ตั๊กแตน ตั๊กแตน หนอน โรคราแป้ง และโรคทะลายเน่า
- ยางพารา ระวัง เพลี้ยหอยสีเขียว โรครากขาว โรคหน้ายางตาย และโรคเส้นดำ

ภาคตะวันออก

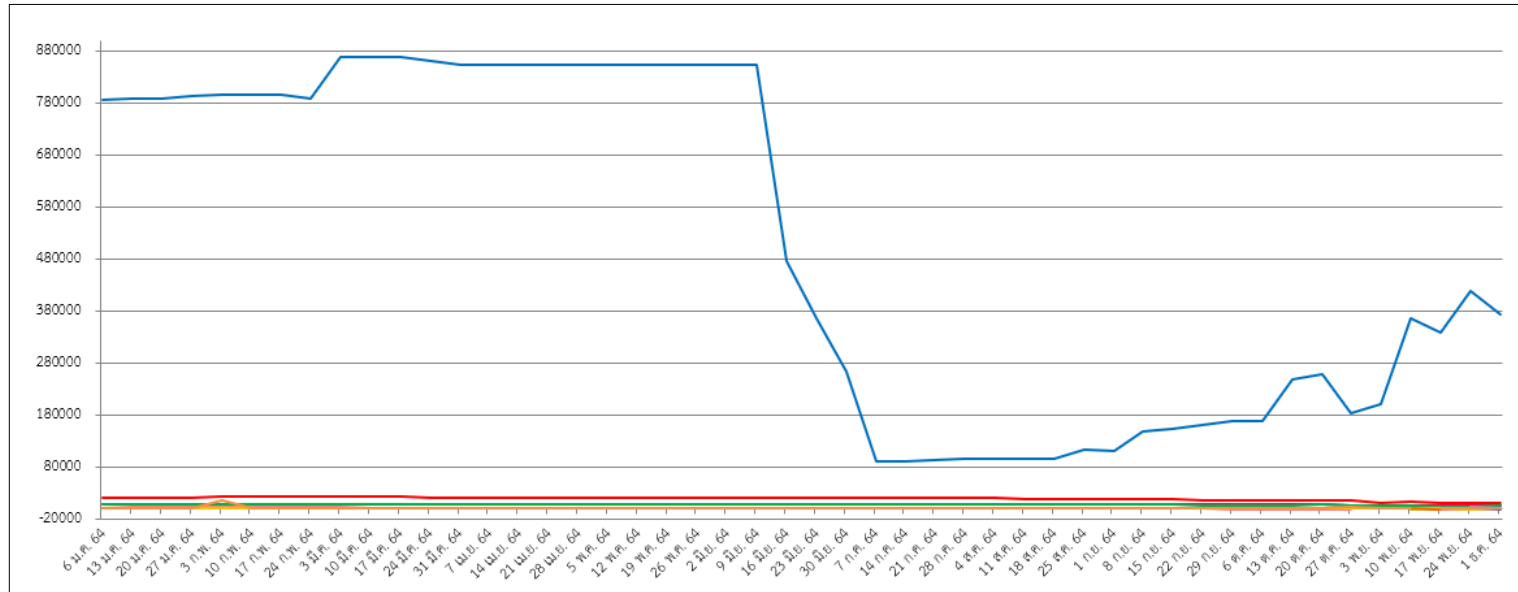
- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ตั๊กแตน และไรสีขามะพร้าว
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง แมลงดำหนาม ตั๊กแตน ตั๊กแตน และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง เพลี้ยหอยสีเขียว โรครากขาว โรคใบจุดตากบ และโรคใบร่วง

ภาคใต้

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ หนอนกินใบมะพร้าว แมลงดำหนาม และตั๊กแตน
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง ตั๊กแตน ตั๊กแตน หนอน โรคลำต้นเน่า และโรคทะลายเน่า
- ยางพารา ระวัง โรคใบร่วง โรคใบร่วงยางพาราชนิดใหม่ โรครากขาว และโรคราแป้ง

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้น ปี ๒๕๖๔

ภาพรวมทั้งประเทศ

หนอนหัวดำ - มะพร้าว ๖,๔๙๙.๕๐ ไร่

แมลงดำหนาม - มะพร้าว ๑๒,๐๖๗.๕๐ ไร่

ด้วงแรด - มะพร้าว ๕,๑๕๔.๔๑ ไร่

ด้วงงวง - มะพร้าว ๑,๒๑๙.๖๕ ไร่

โรสีขามะพร้าว - มะพร้าว ๑,๐๒๐.๑๐ ไร่

หนอนกินใบ - มะพร้าว ๑๕๕.๐๐ ไร่

ด้วงแรด - ปาล์มน้ำมัน ๖๔๘.๒๕ ไร่

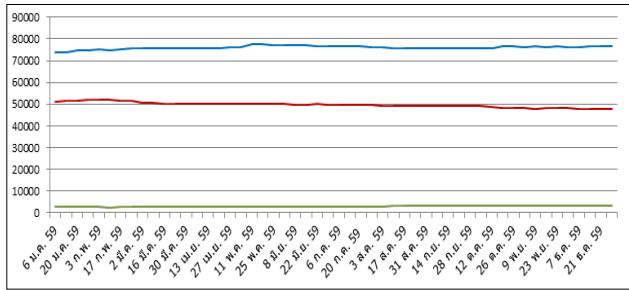
โรคลำต้นเน่า - ปาล์มน้ำมัน ๑๖๙.๐๐ ไร่

โรครากขาว - ยางพารา ๑๐๓.๒๕ ไร่

โรคใบร่วงชนิดใหม่ - ยางพารา ๓๗๕,๐๘๘.๐๐ ไร่

โรคใบร่วง - ยางพารา ๑,๘๓๕.๐๐ ไร่

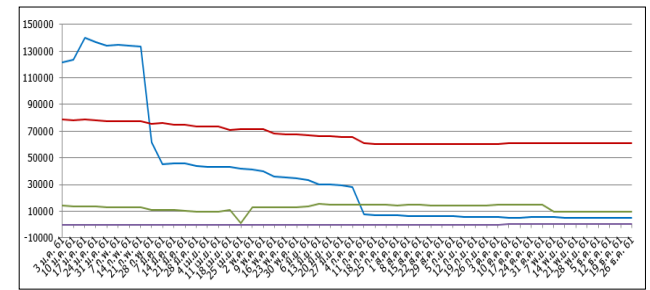
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูมะพร้าว ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔

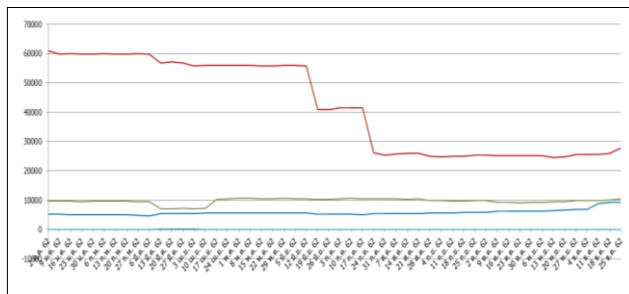
ปี ๒๕๕๙

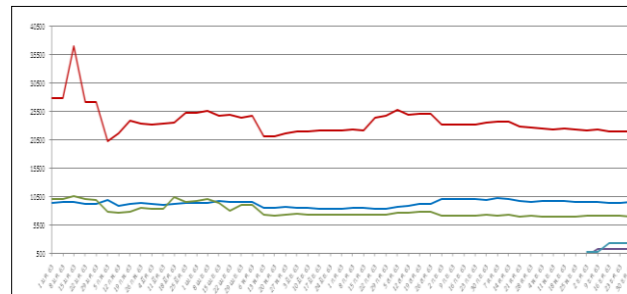
ปี ๒๕๖๐

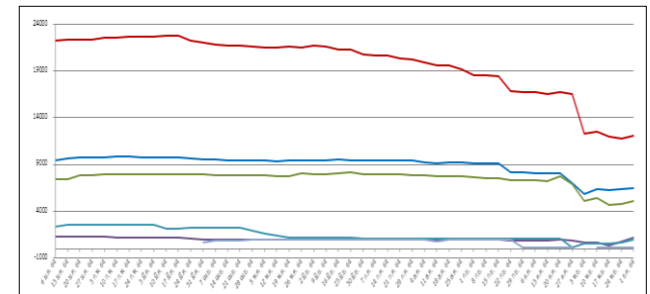
ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

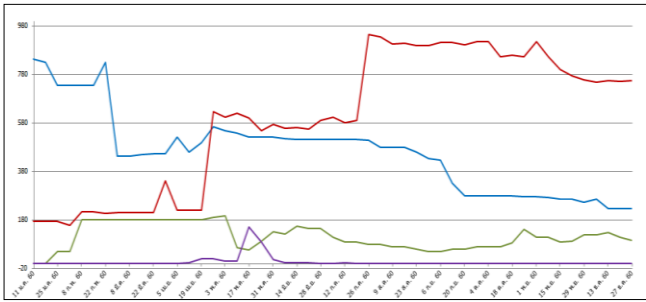
ปี ๒๕๖๓

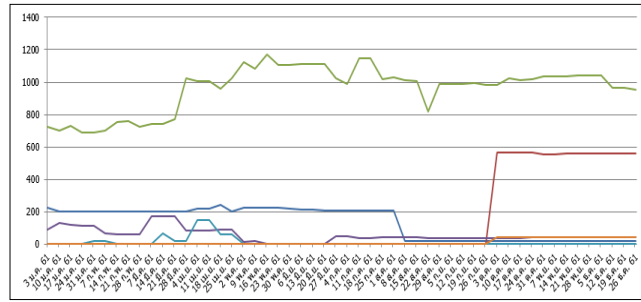
ปี ๒๕๖๔

- หนอนหัวดำ ๖,๔๙๙.๕๐ ไร่
- แมลงดำหนาม ๑๒,๐๖๗.๕๐ ไร่
- ด้วงแรด ๕,๑๕๔.๔๑ ไร่
- ด้วงวง ๑,๒๑๙.๖๕ ไร่
- โรสีขามะพร้าว ๑,๐๒๐.๑๐ ไร่
- หนอนกินใบ ๑๕๕.๐๐ ไร่

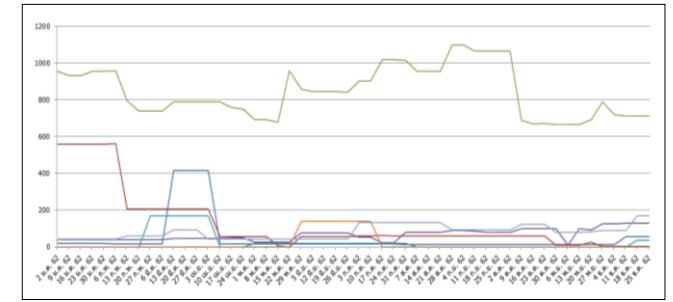
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูปลาน้ำจืด ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

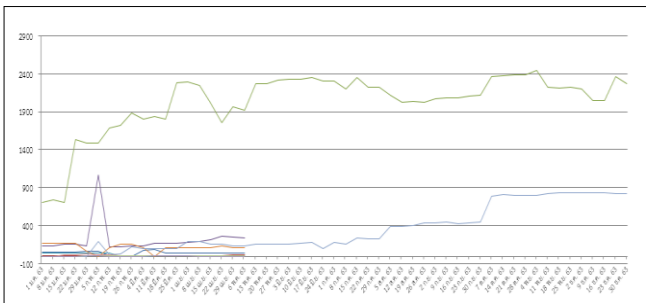
ปี ๒๕๖๐

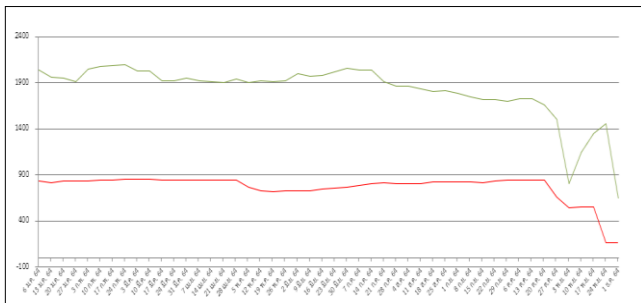
ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

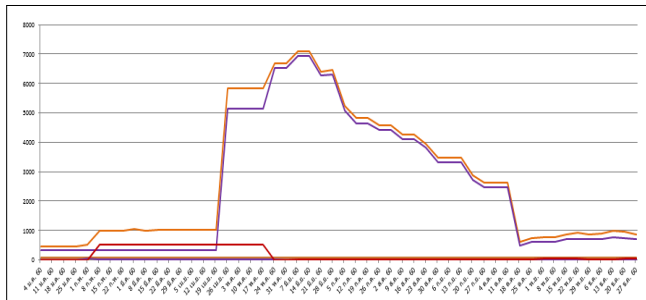
ปี ๒๕๖๓

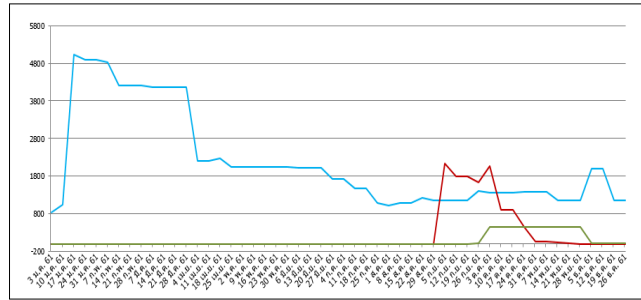
ปี ๒๕๖๔

— ตัวงแสด ๖๔๘.๒๕ ไร่
 — โรคลำต้นเน่า ๑๖๙.๐๐ ไร่

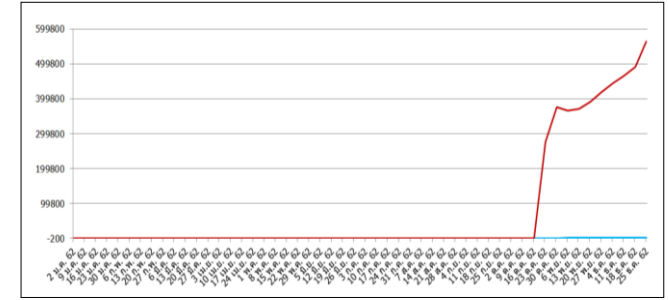
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูยางพารา ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

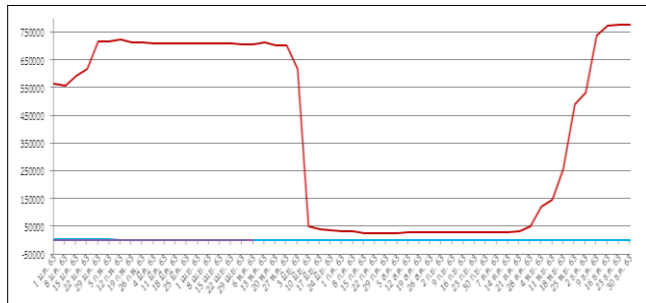
ปี ๒๕๖๐

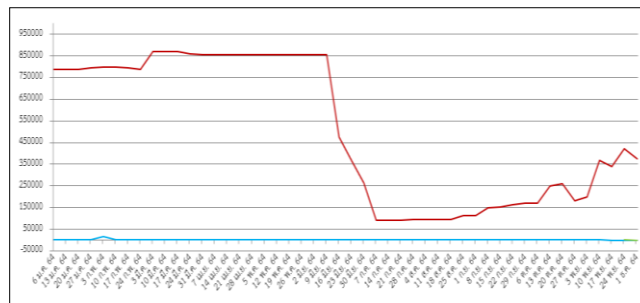
ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๓

ปี ๒๕๖๔

- โรครากขาว ๑๐๓.๒๕ ไร่
- โรครใบร่วง ๓๓๕,๐๘๘.๐๐ ไร่
- โรครใบร่วง - ยางพารา ๑,๘๓๕.๐๐ ไร่